VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 315)**
- **Komisji Spraw Zagranicznych (nr 159)**

z dnia 4 lutego 2015 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 315)

Komisji Spraw Zagranicznych (nr 159)

4 lutego 2015 r.

Komisje: do Spraw Unii Europejskiej oraz Spraw Zagranicznych, obradujące pod przewodnictwem posła **Marka Krząkały (PO)**, zastępcy przewodniczącego Komisji Spraw Zagranicznych, przeprowadziły:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony, sporządzonego w Brukseli dnia 27 czerwca 2014 r. (druk nr 3059).

W posiedzeniu udział wzięli: **Konrad Pawlik** podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami oraz **Monika Kaczyńska** dyrektor Gabinetu Prezesa Państwowej Agencji Atomistyki wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Agata Jackiewicz**, **Joanna Kowalska** i **Eliza Kalita** – z sekretariatu Komisji w Biurze Spraw Międzynarodowych; **Łukasz Andrzejczyk**, **Piotr Babiński** i **Artur Kucharski** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych oraz **Aleksandra Ostapiuk** i **Przemysław Sadłoń** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Dzień dobry państwu.

Otwieram wspólne posiedzenie komisji: do spraw Unii Europejskiej oraz Spraw Zagranicznych.

Witam serdecznie panie posłanki i panów posłów. Witam pana ministra Konrada Pawlika, podsekretarza stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych.

Otrzymali państwo porządek obrad. Obejmuje on pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o ratyfikacji Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony, sporządzonego w Brukseli dnia 27 czerwca 2014 r. (druk nr 3059).

Projekt, w druku nr 3059, został skierowany do naszych komisji do pierwszego czytania przez Marszałka Sejmu w dniu 13 stycznia 2015 r. Przypominam, że pierwsze czytanie obejmuje uzasadnienie przez wnioskodawcę, pytania posłów i odpowiedzi wnioskodawcy oraz debatę w sprawie ogólnych zasad projektu. Wszyscy państwo otrzymali również opinię Biura Analiz Sejmowych do druku nr 3059 przygotowaną przez pana dr Tomasza Jaroszyńskiego.

Bardzo proszę przedstawiciela rządu, pana ministra Konrada Pawlika o uzasadnienie projektu.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Konrad Pawlik:

Panowie przewodniczący, Wysokie Komisje, krótko o samym układzie, jak też o tym, jak oceniamy sytuację w Gruzji. Gruzja ona jednym z czołowych krajów Partnerstwa Wschodniego i liderem integracji europejskiej spośród państw regionu Kaukazu Południowego. Polska jest uważana przez Tbilisi za promotora gruzińskich dążeń do struktur europejskich i euroatlantyckich. Działania na rzecz rozwoju współpracy Gruzji z UE cieszą się niezmiennie wysokim poparciem gruzińskiego społeczeństwa.

Układ stowarzyszeniowy podpisany został wraz z częścią dotyczącą Pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu (DCFTA) 27 czerwca ubiegłego roku. Polska jest

gotowa do udzielania wszelkiej pomocy w implementacji zapisów umowy. Wśród sugerowanych pomysłów pomocowych jest wsparcie Gruzji w procesach dostosowawczych i implementacyjnych umowy stowarzyszeniowej i jej integralnej części, czyli Pogłębionej i kompleksowej strefy wolnego handlu. Przypomnę tylko, że latem ubiegłego roku, zgodnie z deklaracją prezydentów obu państw, zaproponowano dostosowanie modelu Konferencji Utrechckiej i Konferencji Skopijskiej do warunków umowy stowarzyszeniowej z Gruzją. Aktualnie skupiamy się na wypracowaniu modelu tzw. Konferencji Tbiliskiej, która nie będzie modelem zamkniętym, ale będzie zajmować się wspieraniem Gruzji w procesie dostosowania do umowy stowarzyszeniowej.

Krótko o samej umowie i dotychczasowych ramach prawnych.

Dotychczasowe ramy stosunków między UE a Gruzją opierały się na umowie o Partnerstwie i Współpracy między Wspólnotami Europejskimi i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony. Umowa została podpisana jeszcze w 1996 r. i weszła w życie 1 lipca 1999 r. Po podpisaniu układu stowarzyszeniowego w dniu 27 czerwca, podczas posiedzenia Rady Europejskiej rozpoczął się proces ratyfikacyjny, zarówno w samej Gruzji, jak i w Parlamencie Europejskim oraz we wszystkich państwach członkowskich UE.

Znaczenie umowy jest, oczywiście, ogromne dla samej Gruzji, ale również dla UE. Pełne stosowanie układu o stowarzyszeniu po zakończeniu całego procesu ratyfikacyjnego przez wszystkie państwa członkowskie pozwoli na pogłębienie i przyspieszenie integracji Gruzji z UE. Już teraz w niektórych aspektach, co chciałbym bardzo mocno podkreślić, można zaobserwować pozytywny wpływ umowy stowarzyszeniowej na zachowanie zarówno gruzińskich elit rządowych, jak też na wdrażanie samego *acquis communautaire*. Realizacja reform politycznych, ustrojowych, społecznych i gospodarczych przyczyni się do budowy stabilności polityczno-gospodarczej tego kraju oraz jego modernizacji. To jest wszystko to, co wypływa z podpisanej umowy stowarzyszeniowej.

W wyniku ratyfikacji układu o stowarzyszeniu zostaną ostatecznie uregulowane podstawy prawne i kierunki dialogu politycznego, relacji handlowo-inwestycyjnych oraz współpracy w szeregu dziedzin między UE i jej państwami członkowskimi, w tym Rzecząpospolitą Polską a Gruzją. Pełne wejście w życie układu o stowarzyszeniu potwierdzi nie tylko atrakcyjność i skuteczność zapoczątkowanej przez Polskę i Szwecję w 2008 r. polityki Partnerstwa Wschodniego, ale również wzmocni jeszcze bardziej proeuropejski kurs polityki zagranicznej Gruzji skutkujący umocnieniem pozycji tego kraju na arenie międzynarodowej, w tym – zwłaszcza w kontekście jego trudnych relacji z Rosją, uwarunkowanych obecnie polityką Moskwy wobec Osetii Południowej i Abchazji oraz wydarzeniami w regionie, w szczególności mam tu na myśli wydarzenia na Ukrainie. Skuteczna implementacja przez Gruzję postanowień układu o stowarzyszeniu, jak również rosnąca konkurencja ze strony podmiotów gospodarczych z UE może okazać się efektywny bodźcem do przyśpieszenia modernizacji gruzińskiej gospodarki. Fakt ten będzie sprzyjającą okolicznością na rzecz poprawy klimatu inwestycyjnego w Gruzji.

Krótko o kształcie umowy.

Układ o stowarzyszeniu przewiduje szeroką współpracę sektorową. Ustanawia także warunki dialogu politycznego z Gruzją, w tym – w obszarach objętych kompetencją wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE, co służyć będzie postępującemu ujednoliceniu stanowisk stron w kwestiach międzynarodowych i wspólnemu przestrzeganiu kwestii bezpieczeństwa i stabilności w Europie. W dziedzinie sprawiedliwości, wolności i bezpieczeństwa w układzie o stowarzyszeniu zwraca się szczególną uwagę na element praworządności oraz wzmocnienie instytucji i praktyk sądowych, co ma dzisiaj szczególne znaczenie w Gruzji. Poprzez stowarzyszenie z UE Gruzja zobowiązuje się do poszanowania wartości europejskich i zaangażowania na rzecz umacniania demokracji i przestrzegania zasad demokratycznego państwa prawa, praw człowieka i swobód obywatelskich.

Zawarcie układu o stowarzyszeniu nie spowoduje konieczności zmian polskiego prawodawstwa, nie będzie wiązało się z dodatkowymi obciążeniami finansowymi, będzie sprzyjać poszerzeniu kontaktów między społeczeństwami Polski i Gruzji oraz zmniejszy ryzyko migracyjne. Związanie się przez RP układem nie będzie wiązało się z dodatkowymi obciążeniami finansowymi – chciałbym to jeszcze raz mocno podkreślić, jednocześnie – na skutek efektu kreacji handlu – można oczekiwać zwiększenia wpływów budżetowych z tytułu

podatków. Wejście w życie układu o stowarzyszeniu, zwłaszcza jego części handlowej, będzie korzystne dla interesów gospodarczych i handlowych Polski. Należy spodziewać się wzrostu obrotów handlowych między Polską a Gruzją, będzie to oznaczało zwiększenie dostępu do rynku gruzińskiego dla polskich przedsiębiorstw, w tym niższych kosztów prowadzenia działalności handlowej oraz większej stabilności prowadzenia biznesu.

Mając na uwadze powyższe informacje, zarówno polityczne, jak też kształt umowy i wynikające z tego skutki również dla interesów RP, w imieniu rządu polskiego opiniujemy pozytywnie przyjęcie ustawy o ratyfikacji Układu o stowarzyszeniu między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej oraz ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a Gruzją, z drugiej strony.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze, za uzasadnienie i proszę teraz państwa posłów o zadawanie pytań..

Pan poseł Krzysztof Szczerski, proszę bardzo

Poseł Krzysztof Szczerski (PiS):

Dziękuję bardzo.

Panie ministrze, sama ustawa nie budzi – oczywiście – kontrowersji i przypuszczam, że zdecydowana większość posłów na sali będzie opowiadała się za stowarzyszeniem Gruzji z Unią. Mam bardzo proste i krótkie pytanie: jakie są perspektywy ruchu bezwizowego dla Gruzji, bo *de facto* dla państw, które po kolei stowarzyszają się z UE ostatecznym efektem widocznym dla obywateli będzie ruch bezwizowy? To będzie, rzeczywiście, oznaczało zmianę w sytuacji a przy istniejącej tam konkurencji, także w sensie paszportów, jest to bardzo ważne.

Mam pytanie: jak rząd polski zareagował i odnosi się do ruchów rosyjskich wobec samozwańczych republik? Są nowe fakty, czy polski rząd podjął w tej sprawie jakieś międzynarodowe kroki, które wyraziłyby polskie stanowisko w sprawie ustaw dotyczących Abchazji? A wiadomo, że niedługo to samo będzie czekało Osetię.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze pytania do pana ministra?

Nie słyszę, w takim razie bardzo proszę, panie ministrze, o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MSZ Konrad Pawlik:

Dziękuję bardzo za to pytanie.

Dialog wizowy, tzw. *visa liberalisation action plan*, realizowany jest wobec Gruzji przez UE już, można powiedzieć, od kilku lat. Gruzja w ubiegłym roku przeszła z pierwszej fazy dialogu, czyli prawnej, do drugiej fazy. Spodziewamy się, że do szczytu w Rydze w maju br. zakończona zostanie druga faza dialogu wizowego z Gruzją. Bardzo mocno zabiegamy o to, aby na szczycie w Rydze w maju br. podjęta została decyzja polityczna o wprowadzeniu ruchu bezwizowego z Gruzją. Niemniej jednak musimy wziąć pod uwagę dwa podstawowe elementy. Po pierwsze dyskusję wewnątrzunijną w tym zakresie i zgodę wszystkich państw. Potrzebna jest jednomyślność co do decyzji politycznej.

Druga kwestia, to powinniśmy wziąć pod uwagę, że w zasadzie większość z państw, to już wstępnie wiemy, politycznie popiera podjęcie decyzji o ruchu bezwizowym nie tylko z Gruzją, ale również z Ukrainą, ale mogą pojawić się pewne problemy po stronie ministerstw spraw wewnętrznych, które odpowiadają za kwestie migracyjne wynikające z wprowadzenia ruchu bezwizowego. Podobna sytuacja miała miejsce, jak państwo pamiętacie, w przypadku wprowadzenia ruchu bezwizowego dla Mołdawii, który wszedł w życie w kwietniu a decyzja polityczna zapadła na szczycie w Wilnie, pół roku wcześniej. Stąd podejmujemy działania, żeby analogiczne rozwiązanie było wprowadzone w odniesieniu do Gruzji, tzn. zakończenie drugiej fazy do szczytu a na szczycie podjęcie decyzji o wprowadzeniu ruchu bezwizowego z dniem 1 stycznia 2016 r. Czy to się uda, jeszcze trudno o tym mówić, jest to pewien element zarządzania oczekiwaniami.

Musimy wziąć pod uwagę, że duże zobowiązania ciążą również na samym beneficjencie ruchu bezwizowego, tzn. w tym przypadku na Gruzji i również na Ukrainie. Zakończenie drugiej fazy dialogu wizowego musi się wiązać z wprowadzeniem konkretnych działań wynikających ze zmian prawnych. Jeżeli Komisja Europejska i państwa członkowskie ocenią pozytywnie efekty wprowadzenia zmian, wtedy – rzeczywiście – jest to powód do tego, aby pracować nad decyzją polityczną o wejściu w życie ruchu bezwizowego z dniem 1 stycznia 2016 r.

Jeżeli chodzi o Abchazję i Osetię Południową to MSZ wydał bardzo czytelne oświadczenia w tej kwestii i zajmowaliśmy na forach międzynarodowych jednoznaczne stanowisko, że nie uznajemy podmiotowości państwowej obu części Gruzji, tzn. Abchazji i Osetii Południowej i jakiekolwiek porozumienia z tym związane, które mają teraz miejsce z Rosją i wynikające z nich skutki, również nie zostaną uznane przez MSZ i rząd polski za ważne z naszej perspektywy. Podejmujemy działania na forum międzynarodowym, żeby wypowiedziane było w tej sprawie przez UE jednolite stanowisko i tak się stało w oświadczeniach Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych.

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Chciałem zapytać panie i panów posłów, czy są jeszcze jakieś pytania, czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos? Proszę bardzo, pan poseł Michał Szczerba.

Poseł Michał Szczerba (PO):

Szanowni państwo przewodniczący, panie ministrze, Wysokie Komisje, oczywiście pytanie, które zadał pan poseł Szczerski dotyczące planu działań liberalizacji wizowej jest bardzo ważne. Natomiast pamiętajmy też o tym, że umowa stowarzyszeniowa, tak samo jak i umowa o pogłębionej strefie wolnego handlu jest bardzo istotna również z punktu widzenia polityki wewnętrznej samej Gruzji oraz bardziej europejskiego i euroatlantyckiego nastawienia elit politycznych w tym kraju.

Przypomnę tylko, że podpisanie przez Gruzję umowy stowarzyszeniowej i umowy o pogłębionej strefie wolnego handlu wprowadziło bardzo nerwową atmosferę w stosunkach z Rosją, czego efektem był szereg wypowiedzi rosyjskich, w tym premiera Miedwiediewa o konieczności przemyślenia przez Gruzję konsekwencji gospodarczych i politycznych związanych z implementacją umowy o pogłębionej strefie wolnego handlu.

Ratyfikacja jest także istotnym wsparciem elit rządzących, ale również opozycji parlamentarnej, która od samego początku, od czasu „rewolucji róż” ukierunkowała ten kraj na integrację europejską.

Natomiast Polska i UE jest też obecna w samej Gruzji poprzez europejską misję monitorującą, której mandat został przedłużony do grudnia 2016 r. Jej obecność już wcześniej była bardzo istotna ze względu na to, iż szefem misji monitorującej, która przede wszystkim obserwowała sytuację w obrębie granicy, także z integralnymi częściami Gruzji, jakie stanowią Abchazja i Osetia Południowa, był generał Andrzej Tyszkiewicz. W tej chwili w europejskiej misji monitorującej uczestniczy trzydziestu Polaków.

Pytanie do pana ministra: jakie działania podejmuje MSZ, aby wesprzeć działalność misji dla stabilizacji sytuacji i bezpieczeństwa w Gruzji, ale także dla wsparcia proeuropejskich aspiracji tego kraju?

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Bardzo dziękuję.

Czy są jeszcze pytania do pana ministra?

Nie słyszę.

Bardzo proszę, panie ministrze o udzielenie odpowiedzi.

Podsekretarz stanu w MSZ Konrad Pawlik:

Odpowiadając na pytanie, szanowni państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, jeżeli chodzi o misję EUMM, rzeczywiście, popieramy jej obecność w Gruzji. Byliśmy aktywnym aktorem w odniesieniu do stworzenia misji.

Rzeczywiście, nie funkcjonuje ona w pełnym rozmiarze, ale podejmujemy działania na forum unijnym, żeby również to kryterium zostało wypełnione i to tyle, co mogę na ten temat teraz powiedzieć.

Dziękuję.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Nie słyszę więcej zgłoszeń. W takim razie zamykam debatę i stwierdzam zakończenie pierwszego czytania projektu z druku nr 3059.

Stwierdzam, że nie zgłoszono wniosku o przeprowadzenie wysłuchania publicznego. Zatem wnoszę o niezwłoczne przystąpienie do rozpatrzenia projektu.

Sprzeciwu nie słyszę.

Przystępujemy do rozpatrzenia projektu ustawy z druku nr 3059 w Komisji. Otwieram dyskusję.

Czy pan minister chciałby jeszcze zabrać głos?

Podsekretarz stanu w MSZ Konrad Pawlik:

Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Czy ktoś z członków Komisji chce zabrać głos?

Nie słyszę.

Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

Nie ma.

Czy do tytułu ustawy są uwagi?

Nie słyszę, nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 1?

Nie ma uwag.

Czy są uwagi do art. 2? Również nie ma uwag.

W takim razie przystępujemy do głosowania. Chciałem się tylko upewnić, czy mamy kworum obydwu komisji?

Mamy, zatem – kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem sprawozdania Komisji o przyjęciu projektu ustawy z druku nr 3059? Proszę podnieść rękę. (29)

Dziękuję.

Kto jest przeciw? (0)

Kto się wstrzymał? (0)

Bardzo dziękuję.

Stwierdzam, że komisje przyjęły sprawozdanie jednogłośnie.

Zatem przystępujemy do wyboru posła sprawozdawcy na posiedzenie Sejmu. Proponuję, aby posłem sprawozdawcą został pan poseł Michał Szczerba.

Czy pan poseł się zgadza?

Poseł Michał Szczerba (PO):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Marek Krząkała (PO):

Dziękuję.

Czy są inne propozycje?

W takim razie czy ktoś jest przeciw powierzeniu posłowi Michałowi Szczerbie funkcji sprawozdawcy?

Także nie słyszę, zatem stwierdzam, że Komisje wybrały sprawozdawcę bez głosów sprzeciwu.

Informuję państwa, że na tym porządek obrad został wyczerpany.

Protokół z dzisiejszego posiedzenia zostanie wyłożony do przejrzenia w sekretariatach Komisji.

Zamykam posiedzenie Komisji.

Dziękuję państwu.